

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ**

Ўзбекистон Республикаси Олий ва
Урта махсус таълим вазирлигининг
2012 йил “26” декабрдаги
“507” - сонли буйруғи билан
тасдиқланган.

**Радиоэлектрон асбоб-ускуналар ва тизимлар
олий таълим муассасалари таълим йўналишлари ва мутахассисликлари
умумкасбий ва махсус фанлари педагоглари учун малака ошириш
йўналишининг ўкув дастури**

Тошкент – 2012

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ**

**ОЛИЙ ТАЪЛИМ ТИЗИМИ ПЕДАГОГ ВА РАҲБАР КАДРЛАРИНИ ҚАЙТА
ТАЙЁРЛАШ ВА УЛАРНИНГ МАЛАКАСИНИ ОШИРИШНИ ТАШКИЛ
ЭТИШ БОШ ИЛМИЙ - МЕТОДИК МАРКАЗИ**

Тошкент ахборот технологиялари университети ҳузуридаги педагог
кадрларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тармоқ маркази

Малака ошириш ўқув дастури Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими йўналишлари
бўйича ўқув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи кенгашининг
2012 йил 25 декабрдаги 4 -сонли баёни билан маъқулланган.

Тузувчилар: “Электроника” кафедраси мудири, ф.-м.ф.д., проф. Х.Арипов
“Радиотехника ва радиоалока” кафедраси доценти, т.ф.н.
А.Абдуазизов ТАТУ ҳузуридаги Тармок маркази директори
в.б. ф.-м.ф.н. Х.Холмедов

Такризчилар: ТДТУ “РТ ва КТ” кафедраси доценти, т.ф.н. А.А.Тожиев
ТАТУ “Физика” кафедраси профессори, ф.м.-ф.д.
К.П.Абдурахмонов

Ўқув дастурлари Тошкент ахборот технологиялари университети Илмий
кенгашида тавсия қилинган (2012 йил 29 ноябрдаги 4(621)-сонли баённома).

Кириш

Дастур олий таълим муассасалари педагог кадрларининг касбий тайёргарлиги даражасини ривожлантириш, уларнинг илғор педагогик тажрибаларни ўрганишлари ҳамда замонавий таълим технологияларидан фойдаланиш бўйича малака ва кўникмаларини такомиллаштиришни мақсад қиласди.

Дастур мазмунида олий таълимнинг долзарб масалаларини ўрганиш, глобал Интернет тармоғидан фойдаланган ҳолда ўқув жараёнига замонавий педагогик ва ахборот технологияларини жорий этиш, педагогнинг шахсий ва касбий ахборот майдонини лойиҳалаш, педагогик маҳоратни ошириш, Ўзбекистоннинг энг янги тарихини билиш, фан, таълим, ишлаб чиқариш интеграциясини таъминлаш, тегишли мутахассисликлар бўйича илм-фанни ривожлантиришнинг устивор йўналишларини, илмий-тадқиқотлар ўтказишнинг самарали методларидан фойдаланишга ўргатиш асосий вазифалар этиб белгиланган.

Шу билан бирга олий таълим муассасалари профессор-ўқитувчиларнинг мунтазам касбий ўсишида интерактив методлар, педагогларнинг таҳлилий ва ижодий фикрлашини ривожлантиришга йўналтирилган инновацион методикалар, масофадан ўқитишни, мустақил таълим олишни кенгайтиришни назарда тутувчи техника ва технологиялардан фойдаланган ҳолда машғулотлар олиб бориш малака ва кўникмаларни ривожлантириш назарда тутилади.

Дастур доирасида берилаётган мавзулар тингловчилар педагог кадрларга қўйиладиган давлат талабларини, замонавий инновацион таълим технологиялари ва уларнинг турларини билишлари, талаба шахси ва унинг хусусиятини ҳисобга олган ҳолда таълимда индивидуаллик ва дифференциал ёндашувга эришувлари ва таълим жараёнларида муаммоли таълим, ҳамкорлик технологияси ва интерфаол усусларини амалда қўллай олишлари, ахборот технологияларидан таълим-тарбия жараёнида самарали фойдалана олиш кўникмаларига эга бўлишларини таъминлашга қаратилган.

Умумий тайёргарлик модули:

- Ўзбекистон Республикаси Президентининг асарларида жамият ривожи ва таълим-тарбия масалалари;
- Таълим-тарбия жараёнларини ташкил этиш ва бошқаришнинг меъёрий-хуқуқий асослари;
- Таълим сифати менежменти.

Умумкасбий тайёргарлик модули:

- Олий таълим педагогикаси ва психологияси;
- Электрон педагогика асослари;
- Таълим технологиялари ва педагогик маҳорат;
- Амалий хорижий тил.

Умуммутахассислик бўйича тайёргарлик модули:

- Микросхемотехника ва наноэлектроника;
- Рақамли тизимларни моделлаштириш, тестдан ўтказиш ва ўлчаш;
- Радиотехник занжирлар ва сигналлар;

Мутахассислик бўйича тайёргарлик модули:

- Замонавий радиоалоқа ва радиобошқарув тизимлари;
- Радиоэлектрон воситалар электромагнит мослашуви.

Танлов фанлари модули.

Курснинг мақсади ва вазифалари

Олий таълим муассасалари “Радиоэлектрон асбоб-ускуналар ва тизимлар” таълим йўналишлари ва мутахассисликлари умумкасбий ва маҳсус фанлардан дарс берувчи педагоглар малакасини ошириш курсининг мақсади – педагогик фаолиятга назарий ва касбий тайёргарликни таъминлаш ва янгилаш, замонавий электрон техника асбоблари ва тизимларига оид билимларни ошириш, касбий компетентликни ривожлантириш асосида таълим-тарбия жараёнларини самарали ташкил этиш ва бошқариш бўйича билим, қўникма ва малакаларни такомиллаштиришга қаратилган.

Олий таълим муассасалари “Радиоэлектрон асбоб-ускуналар ва тизимлар” таълим йўналишлари ва мутахассисликлари умумкасбий ва маҳсус фанлардан дарс берувчи педагоглар малакасини ошириш курсининг вазифаси – педагогик кадрлар тайёргарлигига қўйиладиган талаблар, таълим ва тарбия ҳақидаги хужжатлар, педагогика ва психологиянинг долзарб муаммолари ва замонавий концепциялари, амалий хорижий тил, хорижий таълим тажрибаси, педагогнинг шахсий ва касбий ахборот майдонини лойиҳалаш, дискрет, интеграл ва электрон асбобларни яратилишидаги технологик ва схемотехник хусусиятлар ҳамда асбобнинг ишлаш принципларини ўрганишга йўналтиришдан иборат.

Курс якунида тингловчиларнинг билим, қўникма ва малакаларга қўйиладиган талаблар

Тингловчи:

- Ўзбекистон Республикаси Конституцияси, таълим соҳасида давлат сиёсати ва бошқа қонунчилик ҳамда ҳукуқий-меърий хужжатларни;
- “Таълим тўғрисида”ги қонун, Кадрлар тайёрлаш миллий дастури ва бошқа қонун хужжатларининг қабул қилиниши, моҳияти ва аҳамиятини;
- мамлакатимизда демократик ислоҳотларни янада чукурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепциясини;
- таълим тизимини ривожлантиришнинг устувор йўналишларини;
- таълим соҳасидаги инновацияларни;
- жамиятни ва таълимни ахборотлаштириш технологияларини;
- педагогика ва психологиянинг сўнгги ютуқларини;
- мутахассислик фанларини ўқитишдаги илғор хорижий тажрибаларни;
- ўқитувчининг инновацион фаолиятини;
- замонавий таълим методларини;
- электрон педагогика асосларини;
- замонавий радиоалоқа тизимларини;
- радиобошқарув, радиотелеметрия, радиолокация тизимларини;

- аналог ва ракамли интеграл схемалар, улар асосидаги қурилмаларни ишлаш принципи, характеристикалари, моделларини;
- аналог ва ракамли интеграл схемаларни анализ ва синтез қилиш учун керак бўладиган эквивалент схемаларни, уларнинг ишлаши ва ишлатилишини;
- ИМСлар номенклатураси, характеристиклари ва функционал вазифаларини;
- комбинацион ва тадрижий схемаларни лойиҳалашнинг асосий усулларини;
- радиоэлектрон воситалар электромагнит мослашув муаммоларининг келиб чиқиш сабабларини;
- педагогик маҳорат асосларини **билиши** керак.

Тингловчи:

- таълим-тарбия жараёнларини ривожлантиришга қаратилган инновацияларни ишлаб чиқиш ва жорий этиш;
- таълим сифатини назорат қила олиш;
- ўқув-методик ҳужжатларни яратা олиш;
- таълим жараёнида ахборот-коммуникация технологияларидан фойдаланиш;
- педагогик фаолиятга инновацияларни татбиқ этишнинг самарали шаклларини;
- замонавий педагогик технологияларни таълим жараёнига татбиқ этишни;
- виртуал лаборатория ишларини яратиш ва қўллаш;
- хорижий тилдаги манбалардан педагогик фаолиятда фойдалана олиш;
- электрон ўқув материалларини яратиш технологияларини билиши ҳамда улардан таълим жараёнида фойдаланиш;
- шахсий педагогик ва методологик маданиятни ривожлантириш;
- электрон асбобларнинг ишлаш принципи, характеристикалари, моделлари, уларни анализ ва синтез қилиш учун керак бўладиган эквивалент схемаларни таҳлил қилиш;
- радиоэлектрон воситалар электромагнит мослашуви ва бу соҳадаги кейинги йилларда олиб борилган ишлар моҳиятини баҳолаш;
- комбинацион ва тадрижий схемаларни лойиҳалашнинг асосий усуллари, улар асосидаги қурилмалар характеристикаларини ўлчаш;
- носозликларни қидириш ҳамда уларни синаш усулларини билиши ва ишлата олиш;
- ИМС асосидаги қурилмалар параметрларини ўлчаш, носозликларни қидириш, созлаш ва олинган натижаларни тўғри таҳлил қилиш бўйича амалий **қўникмаларга** эга бўлиши лозим.

Тингловчи:

- педагогик мониторинг олиб бориш;
- психологик-педагогик диагностиканинг замонавий методларидан фойдаланиш;
- мутахассислик фанларидан инновацион ўқув машғулотларини лойиҳалаш, амалга ошириш, баҳолаш, такомиллаштириш;
- мутахассислик фанларини ўқитишнинг дидактик таъминотини яратиш;

- коммуникатив вазифаларни хал этиш технологиялари, касбий мулоқот усулларидан фойдаланиш, ҳамкорлик ишларини олиб бориш **малакалариға** эга бўлиши зарур.

Курсни ўқитишида замонавий ахборот ва педагогик технологиялар

Модулларни ўқитишида дарслик, ўқув қўлланмалар, маъруза матнларининг электрон версияларидан, мультимедиа, LabVIEW дастури асосида тузилган интерактив ўлчаш асблолари, виртуал схемаларни тузиш ва макетлаш ҳамда тадқиқ этиш бўйича MultiSim 10.1 дастурий таъминоти, NI ELVIS ишчи станциясидан, электрон плакатлар ва бошқа электрон ресурслардан фойдаланилади. Машғулотлар семинар-тренинг шаклида олиб борилади ва кичик гуруҳларда ишлаш каби интерфаол методлардан фойдаланган ҳолда амалга оширилади.

Малака ошириш жараёни 144 соатни ташкил этади. Ўқув юкламаси ҳафтасига 36 соат этиб белгиланган. Ўқув курсини тугаллаган тингловчиларга Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2006 йил 16 февралдаги 25-сон қарори билан тасдиқланган давлат намунасидаги малака оширганлиги ҳақидаги сертификат берилади.

“Радиоэлектрон асбоб-ускуналар ва тизимлар” малака ошириш курсининг ўқув модуллари ва уларнинг таркиби мазмуни

I. Умумий тайёргарлик модули

1.1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг асарларида жамият ривожи ва таълим–тарбия масалалари.

И.Каримов асарларида жамият тараққиёти тўғрисида янги назарий концептуал ёндошувнинг илмий асослари. Ўзбекистон ижтимоӣ ҳаётини сиёсий институтлар, мафкуралар ва фикрлар хилма-хиллигига асосланиши. Жамият ривожланиш босқичлари. Мустақиллик ва ўтиш даврининг зарурияти. Тараққиётнинг “Ўзбек модели”нинг ишлаб чиқилиши, асосий принциплари. Жамият тараққиётини демократлаштириш ва модернизация қилиш. Эришилган ютуқлар ва унинг истиқболлари.

Демократик жамият қуришда хуқуқий давлат ва фуқаролик жамияти унинг муҳим шарти эканлиги. Мамлакатда демократик ислоҳотларни чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепциясининг ишлаб чиқилиши, унинг асосий йўналишлари. Фуқаролик жамиятини ривожлантиришга қаратилган янги қонунлар ва ўзгаришларнинг аҳамияти.

Глобаллашув ва таълим-тарбия тизимидағи замонавий талаблар. Ахборот коммуникация тизими, замонавий педагогик технологиядан фойдаланиш ва унинг афзалликлари. Таълим-тарбиянинг миллий-маънавий негизлари, умумдемократик принципларга асосланиш, миллий ғоя негизларидан таълим-тарбияда фойдаланиш.

1.2. Таълим-тарбия жараёнларини ташкил этиш ва бошқаришнинг меъёрий-ҳуқуқий асослари.

Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси, Ўзбекистон Республикасининг “Таълим тўғрисида”ги Қонуни, “Кадрлар тайёрлаш Миллий дастури”, Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармонлари ва фармойишлари, Вазирлар Маҳкамасининг Қарорлари.

Давлат таълим стандартлари, классификатор, ўкув режалар, фан дастурлари, Олий таълим вазирлигининг низомлари, буйруқлари, йўриқномалар ва бошқа меъёрий ҳужжатларининг мазмуни ва моҳияти.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг ваколатлари, Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлигининг ваколатлари, маҳаллий давлат органларининг ваколатлари, Олий таълим муассасаларининг ваколатлари.

1.3. Таълим сифати менежменти.

Умумий сифат менежменти тушунчаси, унсурлари, асосий ғояси ва тамоиллари. Таълим сифати тушунчаси, тавсифлари, бошқариш функциялари ва босқичлари. Таълим сифатини юксалтириш воситалари.

Олий таълим тизимининг сифатига таъсир этувчи омиллар. Ўкув жараёни сифати. Профессор-ўқитувчиларнинг педагогик маҳорати ва илмий салоҳияти. Олий таълим муассасасининг моддий-техник таъминоти сифати. Олий таълим муассасасининг сифат сиёсати. Таълим маркетинги хизматлари сифати. Битирувчиларнинг сифати.

Олий таълим сифатини баҳолашнинг асосий йўналишлари. ОТМларнинг рейтинги. Ўқитувчи илмий фаолиятининг сифатини баҳолаш мезонлари. Ўқитувчининг маънавий-ахлоқий фаолиятини баҳолаш мезонлари. Мутахассислик фанлари бўйича ўқитувчининг услубий рейтинг баҳосини аниқлаш тартиби. Таълим жараёнини баҳолаш усуллари ва технологияси. АРМ ва кутубхона хизматини баҳолаш. Талабанинг «лавозим имконияти»ни баҳолаш услубиёти. Битирувчи талабаларнинг лавозим имконияти бўйича сифат тоифалари ва белгилари. Факультет ва кафедралар даражасида сифат менежменти.

II. Умумкасбий тайёргарлик модули

2.1. Олий таълим педагогикаси ва психологияси.

Олий таълим педагогикаси ва психологияси фанининг долзарб муаммолари. Таълим жараёни ягона тизим сифатида. Таълим парадигмалари. Педагогик тадқиқот методлари. Олий таълимни модернизациялаш ва оптималлаштириш. Таълим жараёнининг психологик ўзига хослиги. Ўкув мотивацияси ва таълим самарадорлиги. Шахс психологияси ва шахсга йўналтирилган таълим. Педагогик коммуникацияда психологик компетентлик.

2.2. Электрон педагогика асослари.

Ахборот – коммуникация технологиялари ҳақида тушунча, ахборот – коммуникация технологиялари воситалари. Янги ахборот технологиялари, ахборот тизимини бошқариш, ахборот тизимининг функционал ташкил этувчилари. Маълумотларни марказлашган ҳолда қайта ишлаш. Маълумотларни узатиш тизимлари ва уларнинг характеристикиси. Замонавий коммуникацион технологиялар. Таълим жараёнида ахборот-коммуникация технологиялар, интерактив технологиялардан фойдаланиш.

Ўқув мақсадли электрон воситаларни яратиш ва уларнинг сифатини баҳолаш, ўқув-тарбия жараёнининг ахборот-методик таъминотини ва ўқув муассасаси ташкилий бошқарув тизимини автоматлаштириш ва унинг истиқболлари, электрон ўқув материаллар базасининг тузилмаси ва таркиби, таълимий ИНТЕРНЕТ ресурслари ва улардан ўқув жараёнида фойдаланиш.

Педагогик дастурий воситаларнинг умумий таърифи. Электрон ўқув материаллари ва уларнинг турлари. Замонавий дастурлаш тиллари асосида электрон ўқув материалларини яратиш.

Аудиовизуал ахборот: табиати, манбалари, ўзгартирувчилар, ташувчилари. Ўқитишининг аудиовизуал технологиялари: теле ва видеоконференциялар ва уларни ташкил этиш, аудио, видео ва компьютерли ўқув қўлланмалари, аудио, видео ва компьютерли материалларнинг банки, аудио, видео ва компьютерли ўқув қўлланмаларини яратишнинг дидактик принциплари. Ўқитишининг интерфаол технологиялари.

2.3. Таълим технологиялари ва педагогик маҳорат.

Таълим технологиялари ва педагогик маҳоратнинг назарий асослари. Таълим технологияси ва шахсга йўналтирилган таълим турлари. Замонавий таълим (модулли, муаммоли, интерфаол, ҳамкорликда ишлаш, индивидуал, информацион) технологиялари. Олий таълим муассасаларида аудитория ва аудиториядан ташқари таълимни ташкил этиш. Педагогик мулоқот маданияти ва психологияси. Педагогнинг коммуникатив ва креатив қобилияtlари. Касбий компетентлик. Педагогик назокат ва одоб-ахлоқ. Педагогик техника. Нутқ техникаси ва маданияти. Педагогик низолар. Педагогик жараённи технологик лойиҳалаштириш.

2.4. Амалий хорижий тил

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2012 йил 10 декабрдаги “Чет тилларни ўрганиш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисидаги” қарорининг моҳияти ва тарихий аҳамияти. Чет тилларда эркин сўзлаша оладиган мутахассисларни тайёрлаш тизимини тубдан такомиллаштириш. Жаҳон цивилизацияси ютуқлари ва дунё ахборот ресурсларидан фойдаланиш. Халқаро ҳамкорлик ва мулоқотларни

ривожлантириш. Таълим тизимининг барча босқичларида чет тилларни узлуксиз ўрганишни ташкил қилиш. Чет тилини эгаллаш даражаларининг Европа системаси (CEFR) ва унинг асосий даражалари. Сўз бирикмалари атрофида муроқот. Сўзлашув ва эшитиш қобилияти. Ишда, ўқишида, бўш вақтларда бўладиган сухбат малакасини шакллантириш. Эркин касбий муроқот. Чет тилида илмий мунозара. Туризмга оид муроқот. Йириқ, мураккаб матнлар ва уларни тушуна олиш кўникмаси. Фикрни равон ифодалаш. Чет тилида бўлган интернет матнларининг асосий ғоясини тушуниш. Таржима хусусиятлари. Оғзаки ва ёзма таржима.

III. Умуммутахассислик бўйича тайёргарлик модули

3.1. Микросхемотехника ва наноэлектроника

Микросхемотехника ва наноэлектроникага кириш. Анолог ва рақамли схемаларнинг замонавий элемент базаси. Юқори интеграция даражали интеграл схемалар. Наноэлектрониканинг физик асослари. Наноэлектрон асбоблар ва тизимлар. Квант компьютерлар. Симсиз наноэлектрон тизимлар. Наноэлектрон тизимлар истиқболли йўналишлари.

3.2. Рақамли тизимларни моделлаштириш, тестдан ўтказиш ва ўлчаш

Хозирги кунда Республикада рақамли тизимларни ўлчаш бўйича маҳсус ўқув курсларида машғулот олиб бориш ниҳоятда долзарб масала. Тингловчиларни замонавий рақамли ўлчаш усуллари, моделлаш ва тестлаш услубларини LabVIEW технологиясида таништириш. Уларни комьютер графикаси муҳитида виртуал асбобларни лойиҳалаштиришга ўргатиши. Мустақил равишда рақамли ўлчов асбоблари ёрдамида курилмаларни тестдан ўтказиш ҳамда NI Multisim 10 ва NI Ultiboard 10 муҳитларида рақамли электрон қурулмаларни лойиҳалаштириш ва ишлаб чиқиш жараёнлари билан таништириш.

3.3. Радиотехник занжирлар ва сигналлар

Ахборот, хабар, сигнал. Сигналларнинг асосий турлари. Сигналларни ортогонал ташкил этувчиларга ёйиш. Радиотехник занжирларни классификациялаш. Чизиқли, ночизиқли, параметрик ва ночизиқли параметрик занжирлар ва улар ёрдамида амалга ошириладиган жараёнлар. Сигналларни кучайтириш, чеклаш, частота кўпайтириш, модуляциялаш, демодуляциялаш, логарифлаш ва ҳ.к.. тасодифий сигналлар. Корреляция, ўртача қиймат ва дисперсия. Мослашган фильтрлар. Узлуксиз сигналларни оптимал фильтрлаш. Потенциал халақитбардошлиқ. Қарор қабул қилиш мезонлари. Оптимал сигнал қабуллагичлар. Сигналларни қабуллашда халақитбардошлиқ.

IV. Мутахассислик бўйича тайёргарлик модули

4.1. Замонавий радиоалоқа ва радиобошқарув тизимлари

Замонавий радиоалоқа тизимлари. Телевидение ва радиоэшиттириш тизимлари. Сунъий йўлдош орқали алоқа тизимлари. Мобиль алоқа тизимлари, радиореле ва атмосфера оптик алоқа тизимлари. Кенг полосали симсиз алоқа тизимлари. Радиобошқарув, радиотелеметрия, радиолокация тизимлари. Радиоалоқа ва радиобошқарув тизимлари учун ажратилган радиочастоталар диапазони.

4.2. Радиоэлектрон воситалар электромагнит мослашуви.

Радиоэлектрон воситалар (РЭВ) электромагнит мослашуви (ЭММ) муаммосининг келиб чиқиши сабаблари. Асосий тушунча ва таърифлар. Радиохалақитлар ва уларнинг РЭВ ЭММга таъсири. Турли РЭВларнинг электромагнит мухитга таъсир этувчи кўрсаткичлари. Радиоузатиш, радиоқабуллаш ва антenna-фидер қурилмаларининг ЭММни таъминлаш усувлари. Радиочастоталар спектрини тақсимлаш, назорат қилиш ва мониторинги. Халқаро электр алоқа иттифоқи вазифаси ва таркиби ҳақида асосий маълумотлар.

V. Таnlов фанлари модули

Таълим соҳалари йўналишлари бўйича тингловчиларнинг эҳтиёжидан келиб чиқиб олий таълим муассасаси хузуридаги тармоқ марказлари танлов фанлар модулининг таркибий қисми ва мазмунини белгилайди.

Амалий машғулотларни ташкил этиш бўйича кўrsатма ва тавсиялар

Амалий машғулотлар олий таълим тизимида ўқув жараёни ва ўқув-услубий фаолиятни моделлаштириш ҳамда олий таълим педагогикаси ва психологияси, электрон педагогика асослари, таълим технологиялари ва педагогик маҳорат, амалий хорижий тил, педагогика, психология фанлари ва уларни ўқитишининг долзарб муаммолари ҳамда замонавий концепцияси, педагогнинг шахсий ва касбий ахборот майдонини лойиҳалаш, мутахассислик фанларининг дидактик таъминоти, мутахассислик фанларини ўқитишдаги инновациялар, илғор хорижий педагогик тажрибалар мавзулари доирасида олиб борилади. Амалий машғулотлар замонавий дидактик таъминот ва лаборатория жиҳозларига эга бўлган аудиторияларда ҳамда Интернет тармоғига уланган компьютер синфларида ташкил этилади.

Мустақил ишни ташкил этишнинг шакли ва мазмуни

Тингловчи мустақил ишни муайян модуллар хусусиятларини ҳисобга олган ҳолда қуйидаги шакллардан фойдаланиб бажаради:

- Реферат (модулга ажратилган соатлар ҳажмидан келиб чиқиб белгиланади).
- Тақдимот (танланган мавзуу асосида тақдимот тайёрланади).
- Мутахассислик фани бўйича ўқув-дидактик материаллар тайёрлаш.
- Мутахассислик фани бўйича машгулотлар ишланмаларини лойиҳалаш.
- Даражали тестлар банкини яратиш.
- Кейслар банкини яратиш.
- Ижодий топшириқлар ишлаб чиқиш.

Мустақил иш мазмуни танланган мавзуга мос бўлиб уни бажаришда қўйидагиларга эътибор берилади:

Таркиби:

- титул вараги;
- кириш;
- асосий қисм;
- хулоса;
- фойдаланган адабиётлар рўйхати;
- илова (интернет тармоғидан олинган маълумотлар, амалий материаллар нусхалари, дарс ишланмаси ва б.).

Мазмуни:

- тавсия қилинган адабиётларни муроала қилиш;
- мутахассислик фанларида инновациялардан фойдаланиш;
- мультимедия дарсликларини яратиш мезонлари;
- талаба билан индивидуал ишлашда педагогик маҳорат;
- касбий педагогика муаммолари;
- интернетда мавзуга оид маълумотларни излаш ва муроала қилиш;
- малака ошириш курси давомида мустақил дарс олиб бориш;
- дарснинг маъruzаси, тарқатма материаллари, технологик харитасини тайёрлаш;
- касбий педагогиканинг услубий таъминоти муаммолари;
- педагогик фаолиятда анъанавийлик ва инновациялар;
- ўзбек педагогик услубиёти ва унинг модернизацияси.

Мустақил иш мазмуни ва шакли йўналиш таркибидаги модуллар хусусиятларини ҳисобга олган ҳолда кенгайтирилиши ва ўзгартирилиши мумкин.

Тавсия этилаётган мустақил ишларнинг мавзулари:

1. ИМСлар тайёрланиш технологияси.
2. Бир турдаги МДЯ-транзисторларида бажарилган МЭлар.
3. КМДЯ-транзисторларида бажарилган МЭлар.
4. Индикация элементлари.
5. Динамик триггерлар.
6. Хотира қурилмалари.
7. Флеш-хотира.
8. Синхронизация қурилмалари.

9. Операцион кучайтиргич асосидаги қурилмалар.
10. Оптоэлектрон ахборот ўзгартиргичлар
11. Ахборот – коммуникация технологиялари воситалари ва уларни таълим жараёнида қўллаш имкониятлари.
12. Тебранишларни параметрик ва ночизиқли занжирларда ўзгартириш.
13. Икки минтақали ташувчиси бўлмаган АМ сигналларни хосил қилиш.
14. Узлуксиз сигналларни дискрет узатиш принципи.
15. Импулсли ташувчидаги модуляция ва детекторлаш.
16. Юқори частотали тўлдирилувчили сигналларни спектри. Делта импулс спектри.
17. Ночизиқли занжирларда тебранишларни уч ва беш ординаталар усули ёрдамида спектрал анализи.
18. Бир нечта сигналларни ночизиқли занжирларда таъсирланиши. Кучсиз сигнални кучли сигнал билан босилиш ходисаси.
19. Интермодуляция. Амплитуда-фаза конверсияси.
20. Рақамли модуляцияланган сигналлар.
21. РЭҚнинг ЭММни бузилишларига олиб келувчи асосий сабабларини ёритиб бериш.
22. Электромагнит шовқинларнинг (ЭМШ) асосий манбаълари. ЭМШларнинг назарда тутилмаган авзаликлари ва тавсифлари.
23. Турлича вазифа бажарувчи РЭҚ комплексларнинг ишлаши жараёнида электромагнит шароитларини анализ қилиш усуллари.
24. Турли вазифаларни бажарувчи РЭҚларнинг ЭММини частотавий-худуд бўйича бўлинишининг ишлаб чиқиш усуллари.
25. Бошқарувнинг импульс тизимларини таҳлил этиш.
26. Радиобошқарувда математик моделлаштириш.
27. РБТ кирувчи воситалар мажмуаси.
28. КА мажмуаси радиотизимидан фойдаланишнинг ўзига хос муаммолари.
29. Траекторияни ўлчаш радио тизимида ўлчаш натижаларига дастлабки квазиоптималь ишлов бериш.
30. Ҳаракат кўрсатгичларини назорат қилишнинг квазитехник автоном воситалари.
31. Самолётлар ва космик аппаратларни радиобошқаришнинг замонавий воситалари.
32. Турли учиш аппаратларини бошқариш команда радиолиниялари.

Дастурнинг информацион-методик таъминоти

Модулларни ўқитиш жараёнида таълимнинг замонавий методлари, педагогик ва ахборот технологияларини қўлланилиши назарда тутилган:

- модулларнинг барча маъruzалари бўйича замонавий компьютер технологиялари ёрдамида мультимедияли тақдимот тайёрлаш;
- амалий машғулотларда педагогик ва ахборот-коммуникация технологияларидан кенг фойдаланиш;
- тингловчиларнинг илғор тажрибаларини ўрганиш ва оммалаштириш назарда тутилган.

Адабиётлар:

1. Ўзбекистон Республикаси Конституцияси. – Т.: Ўзбекистон, 1998.
2. И.А.Каримов. Ўзбекистон миллий истиқлол, истеъод, сиёsat, мафкура, 1-жилд. – Т.: Ўзбекистон, 1996.
3. И.А.Каримов. Биздан обод ва озод ватан қолсин, 2-жилд. – Т.: Ўзбекистон, 1996.
4. И.А.Каримов. Ватан саждагоҳ каби мукаддасдир, 3-жилд. – Т.: Ўзбекистон, 1996.
5. И.А.Каримов. Бунёдкорлик йўлида, 4-жилд. – Т.: Ўзбекистон, 1996.
6. И.А.Каримов. Янгича фикрлаш ва ишлаш–давр талаби, 5-жилд.– Т.: Ўзбекистон, 1997.
7. И.А.Каримов. Хавфсизлик ва барқарор тараққиёт йўлидан. 6-жилд. – Т.: Ўзбекистон, 1998.
8. И.А.Каримов. Биз келажагимизни ўз қўлимиз билан қурамиз, 7-жилд. – Т.: Ўзбекистон, 1999.
9. И.А.Каримов. Оллоҳ қалбимизда, юрагимизда. – Т.: Ўзбекистон, 1996.
10. И.А.Каримов. Озод ва обод Ватан эркин ва фаровон ҳаёт пировард мақсадимиз, 8-жилд. – Т.: Ўзбекистон, 2000.
11. И.А.Каримов. Ватан равнақи учун ҳар биримиз маъсулмиз, 9-жилд. – Т.: Ўзбекистон, 2001.
12. И.А.Каримов. Миллий истиқлол мафкура – халқ эътиқоди ва буюк келажакка ишончdir. – Т.: Ўзбекистон, 2000.
13. И.А.Каримов. Истиқлол ва маънавият. – Т.: Ўзбекистон, 1994.
14. И.А.Каримов. Тарихий хотирасиз келажаги йўқ. – Т.: Шарқ, 1998.
15. И.А.Каримов. Юксак маънавият – енгилмас куч. Т.: «Маънавият». –Т.: 2008.-176 б.
16. И.А.Каримов. Ўзбекистон мустақилликка эришиш остонасида. Т.: “Ўзбекистон”. –Т.: 2011.-440 б.
17. «Виждон эркинлиги ва диний ташкилотлар тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикасининг қонуни, «Ҳалқ сўзи», 1998 й., 15 май 2- бет.
18. Миллий истиқлол ғояси: асосий тушунча ва тамойиллар.- Т.:Ўзбекистон, 2000.
19. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2006 йил 16- февралдаги “Педагог кадрларни қайта тайёрлаш ва уларни малакасини ошириш тизимини янада такомиллаштириш тўғрисида”ги 25-сонли Қарори.
20. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2011 йил 20 майдаги “Олий таълим муассасаларининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш ва юқори малакали мутахассислар тайёрлаш сифатини тубдан яхшилиш чоратадбирлари тўғрисидаги” ПҚ-1533-сон қарори.
21. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2012 йил 26 сентябрдаги “Олий таълим муассасалари педагог кадрларини қайта

тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 278-сонли қарори.

22. Азизходжаева Н.Н. «Педагогик технология ва педагогик маҳорат» Чўлпон: 2005й. 213 б.

23. Б.Ғ.Қодиров, У.Бегимкулов, А.А.Абдуқодиров. «Ахборот технологиялари». Электрон дарслик. 2002 й. 213 б.

24. Фозиев Э. Умумий психология. 1, 2-китоб. - Т.: Университет, 2002 й. 212 б.

25. Ишмухаммедов Р.Ж. «Инновацион технологиялар ёрдамида ўқитиш самарадорлигини ошириш йўллари» Тошкент: 2000й. 161 б.

26. Каримова В.М. Психология. - Т.: Шарқ, 2000 й. 210 б.

27. Махсудова М.А. Мулоқот психологияси. - Т., 2006 й. 183 б.

28. Мавлонова Р., Холикбердиев К., Тураева О. Педагогика.– Т.: Уқитувчи, 2006 й. 298 б.

29. Радиосистемы передачи информации. Под ред. Проф. В.И. Калмыкова. М.: Горячая линия-телеком, 2008.

30. Информационные технологии в радиотехнических системах. Под ред. Проф. В.Б. Поспелова, изд. МВТУ, 2006.

31. Типутин В.Н. Радиоуправление М.: Радио и связь, 2003.

32. Арипов Х.К., Абдуллаев А.М., Алимова Н.Б. ва бошқалар. “Электроника” Т, 2012й. “Фан ва технология” 428 бет

33. Арипов Х.К., Абдуллаев А.М., Алимова Н.Б. ва бошқалар.

“Схемотехника” Т, 2010, ТАТУ. 163 бет.

34. LabVIEW среда графического программирования для создания приложений измерений и автоматизации. ni.com/russia labview.ru

35. Игнятов А.Н. “Микросхемотехника и наноэлектроника” СПб: Издательство “Лань” 528 с.

36. Лехин С.Н. “Схемотехника ЭВМ”-СПб, БХВ-Петербург, 2010, 672с.

37. Сергей Певницкий: Разработка печатных плат в NI Ultiboard.

Издательство: ДМК-Пресс, 2012 г.

38. В.И.Карлащук "Электронная лаборатория на IBM PS", Москва, Солон-Пресс, издание 5-е.

39. Марк Е. Хернитер. Multisim. Издательский дом "ДМК-Пресс, Москва 2006

40. Управление радиочастотным спектром и электромагнитная совместимость радиосистем. Под ред. Д.т.н., проф. М.А. Быховского. М.: Экотрендз, 2006.

41. Радиоэлектрон воситалар электромагнит мослашуви / А.Абдуазизов, М.М.Мухитдинов, А.Р. Гатаулина, А.А. Арифбаев, Я.Т, Юсупов; Тошкент ахборот технологиялари университети. – Т.: Фан, 2012.

Интернет маълумотлари:

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг Матбуот маркази сайти: www.press-service.uz

2. Ўзбекистон Республикаси Давлат Ҳокимияти портали:
<http://www.gov.uz/>
3. Ўзбекистон алоқа ва ахборотлаштириш агентлиги: <http://www.aci.uz/>
4. Компьютерлаштириш ва ахборот-коммуникация технологияларини ривожлантириш бўйича Мувофиқлаштирувчи Кенгаш: <http://www.ictcouncil.gov.uz/>
5. ЎзА - Ўзбекистон Миллий ахборот агентлиги: <http://www.uza.uz/>
6. АК «O'zbektelekom»: <http://www.uztelecom.uz/>
7. Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон миллий кутубхонаси: <http://www.natlib.uz/>
8. Илмий-техникавий ва маркетинг тадқиқотлари маркази: <http://www.Unicon.uz>
9. Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari izohli lug'ati, 2004, UNDP DDI: Programme www.lugat.uz, www.glossaiy.uz
10. Ўзбек интернет ресурсларининг каталоги: www.uz
11. Infocom.uz электрон журнали: www.infocom.uz
12. <http://www.bank.uz/uz/publisIVdoc/>
13. www.press-uz.info
14. <http://www.uforum.uz/>
15. Axborot resurs markazi <http://www.assc.uz/>
16. <http://www.xabar.uz>
17. www.ziyonet.uz
18. www.edu.uz
19. www.pedagog.uz
20. www.tuit.uz.
21. www.tdpu.uz
22. Россия информацион технологиялари интернет университети: <http://www.intuit.ru>

ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН:

Олий таълим тизими педагог ва раҳбар
кадрларни қайта тайёрлаш ва уларнинг
малакасини оширишни ташкил этиш
Бош илмий-методик маркази

Директор

“26” декабрь

У.Ш.Бегимқулов

2012 й.

Тошкент ахборот технологиялари
университети хузуридаги педагог
кадрларини қайта тайёрлаш ва уларнинг
малакасини ошириш тармоқ маркази

Директор

“5” декабрь

Х.Холмедов

2012 й.

КЕЛИШИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси алоқа,
ахборотлаштириш ва телекоммуникация
технологиялари Давлат қўмитаси
Кадрларни тайёрлаш ва қайта
тайёрлаш бўлими

Бўлим бошлиги

“KADR'LAR

МВЛ

К.Муллабаев

2012 й.